

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

5. Vera pauperum felicitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45699

mortui fuerint, perinde illis erit, ac si diuitias somniasent dumtaxat; tunc enim finis erit omnium istarum voluptatum, atque opes euanescent, non secus ac fugere solent à somniante; iuxta illud: *Dormierunt somnum suum: & nihil inuenerunt omnes viri diuitiarum in manibus suis.* Et tamen hoc somnio tanta mortalium multitudo capitur. Quare cum gallus ille (qui fingit se olim Pythagoram Philosophum fuisse) scire vellet, cur Micyllus auri tam cupidus esset, atque in opum possessione felicitatem esse putaret, ita furor diuitias laudauit. Auro ornari homines, Homerus est testis, apud quem Euphorbus comas Gratijs idcirco similes gestasse scribitur, quod auro atque argento cincinnis intexto prodiret pugnaturus cum Achiuis. Auro emi homines, Acrisij custodes confirmant, qui numquam se passi essent corrumpi, nisi aureum imbrem per regulas illapsum excepissent. Auro homines sunt non solum pulchri, sed etiam potentes, sapientes, atque etiam ex obscuris & infamibus clari ac celebres. *Nam nosti vicinum mihi, & eiusdem artificij Simonem, qui paucis ante diebus apud me cenauit, cum legumen coquerem Saturnalibus, duasq; extorum casuras immitterem, qui peracta cena fictilem ollulam suffuratus, eamque sub ala gestans abiit. Ei consobrinus erat vir supra modum diues, nomine Drimylus. Is quoad vivebat, ne obolum quidem donauerat Simoni, nam qui daret, cum ne ipse quidem pecunias attingeret? At simul atque mortuus est nuper, vniuersis illis opibus iuxta leges Simon ille, qui coria putria, qua patellam circumlingebat gaudens, purpura ostrog, circumtectus: famulosq; & currus, & aurea pocula & mensas eburnis innixas dapibus possidet: ab omnibus adoratur: jamq; nos ne aspicit quidem. Etenim nuper cum illum procedentem conspexissem: Salue, inquam, Simon ille indignè ferens: Edicite, inquit, mendico isti, ne vocabulum meum diminuat, neque enim Simon, sed Simonides appellor. Hæc & plura diuitum & diuitiarum emolumenta cum enumerasset Micyllus, tandem hunc epilogum addidit: *Vides, quantas utilitates pariat aurum? quandoquidem eos, qui sunt deformissimi, transfigurat, & amabiles reddit, non secus atque cestus ille Poëticus. Audis insuper & à Poeta dictum:**

O aurum auspiciata res, & ostentum optimum.

Et rursum: *Aurum est, quod opibus imperat mortalium.*

Ad hæc in Gallum versus Pythagoras subridens dicebat, Mi-

Psal. 75. 6;

V.

G c 3

cyllum

cyllum per inscitiam summopere falli opinione diuitiarum, more
 vulgi; diuites enim longè ærumnosiorẽ vitam viuere, quàm pau-
 peres. Se enim vtrorumque expertum esse conditionem, & vide-
 re, quoties videat aliquem paupertatis radio complorantem eiu-
 lantemque, ac diuitum admirantem fortunas, cùm nesciat, quan-
 tum in illis sit malorum, quantum bonorum in paupertate. Nam
 pauperem non magnopere tangi cura bellorum, si quando rumor
 sit, aduentare hostes: neque sollicitum esse, ne in agros incursans
 militum caterua populetur, neue hortum proculcet, proteratque,
 aut vineas vastet: sed simul atque tubam audierit, si tamen audie-
 rit, de se ipso vno circumspectare, quò deflexus seruari queat, ac
 discrimen effugere. Interea diuites de sese sollicitos esse, animoq;
 discrucari, cùm de mœnibus quidquid opum possidebant in agris,
 id omne tolli deportarique conspiciunt. Quòd si in prælium ex-
 undum sit, vt peditum turmis, aut equitum alis præsent; exire,
 cum tot periculis, cum quot impedimentis: pauperem vimineo
 clypeo expedito, & leui ad salutem consulendum. Tempore autem
 pacis, pauperem à diuite timeri, ne det suffragium malum inter-
 plebem constitutus, ne saxis degrandinet, ne facultates eius pub-
 licet: cùm ob inopiam ipse interim neque calumniatorem metuat,
 neque latronem, ne tollat aurum, vel ædium conscenso fastigio,
 vel pariete perfosso; neque necesse habeat rationibus occupari, ne-
 que exactionibus: neque illi cum sceleratis dispensatoribus con-
 sistendum sit: neque tantas in sollicitudines distrahat. Calceo-
 larium, simul atque crepidam vnã perfecerit, mercedemque re-
 tulerit septem obolos, serò surgere crepusculo; & si libuerit, la-
 uari: tum emto saperda quopiam, aut mænide pisciculo, aut pau-
 cis ceparum capitulis, semet ipsum oblectare, canentem plerum-
 que, optimaque cum paupertate philosophantem; adeò vt eas ob-
 res salubri sit valentiq; corpore, obdureritque aduersus gelu.
 Siquidem labores, qui illum exacuunt muniuntque, certatorem
 haudquaquam contemnendum reddere aduersum eas res, quæ
 compluribus inexpugnabiles esse videntur. Atque hinc nullum ex
 morbis illis grauioribus imperere illum. Quòd si quando leuis ce-
 perit febricula, paulo negotio eam medicatum, protinus exilire,
 inedia semet inde excutientem. Illam porrò fugere illico, quippe
 cùm

cùm metuat pauperem, quem videat etiam frigore ali, saturumque fieri, ac medicorum certis illis recursibus longum plorare renunciantem. Firmiorem igitur esse pauperum sanitatem, difficilius amitti, facilius recuperari: diuites autem, ob intemperantiã vitæ scaterere morbis, habere podagras, phtises, pulmonum exulcerationes, aquas intercutis, quæ omnia à sumptuosis illis conuiuijs oriuntur. Quamobrem quisquis horum Icari in morem (vt ferè faciunt) sese attollit, propiusque se Soli admouet, ignarus se habere alas cera agglutinatas, ingentem quidem subinde strepitum mouere, sed Icari quoque in morem cadere. Ceterum, qui Dædali exemplo non admodum sublimia, neque excelsa appetunt, sed humilia terræq; vicina; adeò vt cera nonnumquam salis aspergine madescat, eos tutò plerumque ac citra discrimen transuolare. Aliorum naufragia fœdissima conspiciunt; nempe vbi Croesus reuulsis alis risum exhibet Persis, conscenso rogo: aut Dionysius, cùm abdicatus tyrannide, Corinthiorum in vrbe ludi litterarij magistrum agit, post gestum tantum imperium, puellos compellans, vt syllabas connectant.

Addit his Pythagoricus Gallus se quoque in exemplum. Nam ait se, cùm rex esset, supra modum fuisse infelicem. Et si enim externa specie planè fortunatus esse videretur, in animo tamen innumerabilibus curis fuisse districtum. Imperasse quidem regno magno, feraci, pulchro, populoso, quod neque fluminibus nauigabilibus, neque mari portuoso caruerit: habuisse exercitum ingentem, equitatum spectatissimum atque excellentem, satellitum haud exiguum, triremes, pecuniarum vim maiorem, quàm vt posset numerari, vasorum argenteorum magnam copiam, deniq; quicquid ad apparatus illum tragœdiamque pertinet. Vnde cùm prodiret, plerosque adorasse, Deum quempiam se intueri ratos, aliosque trudentes alios concurrisse, vt regem conspicerent. Nonnullos conscensis tectis, magni faciebant, si plenè contemplari licuisset quadrigam, stragulum, diadema, tum anteambulones, & qui à tergo comitabantur. Talis fuit externa facies Pythagoræ, cùm rex esset. At intus & in cute, quid fuerit, audi ipsam loquentem. *Ego inter hac mihi conscius, quanta me res discruciant, versarentq;*, inquit: *illos quidem propter insciam venia dignos iudicabam.*

VI.